

ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΣΚΕΠΑΣΕ Η ΣΙΩΠΗ

ΖΩΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

*Κάποιοι άνθρωποι γεννιούνται
για να συναντηθούν,
ό,τι κι αν αυτό φέρει.*

ΤΙΤΛΟΣ: Τα λόγια που σκέπασε η σιωπή
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Ζωή Οικονόμου
ΣΕΙΡΑ: Ελληνική λογοτεχνία
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαρία Βασιλειάδου
ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Εκδόσεις Έξη
ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Εκδόσεις Έξη

Copyright © Ζωή Οικονόμου
Copyright © 2024 Εκδόσεις Έξη

ISBN: 978-618-5713-52-2

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν.2121/1993, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται η κατ' οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και γενικώς αναπαραγωγή, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση σε οποιαδήποτε μορφή και εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου χωρίς τη γραπτή άδεια του εκδότη.

Εκδόσεις Έξη
Λουίζης Ριανκούρ 13
11523 Αθήνα
Τηλ.: 211 4111078
www.ekdoseiseksi.gr
email: info@ekdoseiseksi.gr

Ζωή Οικονόμου

ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΣΚΕΠΑΣΕ
Η ΣΙΩΠΗ

Εκδόσεις Έξιν

Λάρισα, 2009

Ο πρωινός μαγιάτικος ήλιος έκανε την επιδρομή του στο δωμάτιο μέσα από τα ανοιχτά παντζούρια. Το φως του έλουσε την Ελπίδα, που σιγά-σιγά άνοιξε τα μάτια της. Το βλέμμα της στάθηκε στο ταβάνι. Έτσι όπως το κοίταζε, στο μυαλό της ήρθαν τα λόγια της μάνας. Λευκό, σαν το χιόνι. Της καθαριότητας και της νοικοκυροσύνης, όπως έλεγε. Οι σκέψεις, θαρρείς, δραπέτευσαν από το μυαλό της και σχημάτισαν πάνω από το κεφάλι της μαγιάτικο στεφάνι. Μόνο που τα άνθη δεν είχαν πια την ευωδιά των χρόνων εκείνων, ούτε και τα χρώματα είχαν τη ζωντάνια τους· σε αντίθεση με τα αγκάθια που παρέμεναν, όπως τότε, και θέριευαν στην ψυχή της. Εικόνες που η Ελπίδα ήθελε να ξεχάσει, αλλά η μνήμη της αδυνατούσε, κι ας είχαν περάσει χρόνια. Έστρεψε το κεφάλι της στον απέναντι τοίχο του δωματίου. Οι δείκτες του ρολογιού γύριζαν ακούραστοι. Ήταν η ώρα που έπρεπε να σηκωθεί από το κρεβάτι. «Μωρέ,

τι με μπλέκουν τώρα εμένα σε συνεντεύξεις;» αναλογίστηκε μονολογώντας.

Ποτέ της δεν υπήρξε κοσμική. Γενικά, ήταν κλειστή σαν άνθρωπος. Έμοιαζε της μάνας. Λίγοι άνθρωποι στη ζωή της και καλοί. Η Μυρτώ, την οποία πρώτη φορά θα γνώριζε, θα την επισκεπτόταν μετά από τηλεφωνική συνομιλία, που είχαν προ ημερών. Ο δήμαρχος της πόλης, σε μία εκδήλωση που είχε δρομολογήσει για τον ερχόμενο Οκτώβρη, ήθελε να τιμήσει τις γυναίκες του Αγώνα, για την προσφορά τους στην πατρίδα, κατά τη διάρκεια του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Η Ελπίδα ήταν μία από εκείνες.

«Άντε, κυρα-Ελπίδα! Καιρός να ξεσκονίσεις τη στάχτη του νου!» συνέχισε τον μονόλογό της. Έπιασε τον βοηθό της, το τρίποδο μπαστούνι και σηκώθηκε. Με αργές κινήσεις, σαν αντάτζιο* αεράκι, άρχισε να ετοιμάζεται. Κοίταξε το είδωλό της στον καθρέφτη, την ώρα που πέρασε τα μικρά δόντια της χτένας στα λευκά της μαλλιά. Το άλλοτε νεανικό της πρόσωπο το αυλάκωσαν τα χρόνια. Τα μάτια της θύμιζαν βαθουλώματα σπηλιάς. *Η καλή μέρα πάντα πρέπει να ξεκινάει με ένα χαμόγελο*, συλλογίστηκε. Τη σκέψη της σταμάτησε το χτύπημα της πόρτας. Ήταν η προϊσταμένη του ιδρύματος.

«Κυρία Ελπίδα... φτου να μη σας ματιάσω! Τι ομορφιές είναι αυτές;»

* Μουσικό κομμάτι που έχει ένδειξη ότι παίζεται σε αργό ρυθμό.

Τώρα ή με περιπαίζει ή έχει καταρράκτη το κορίτσι. Ας μην της κόψω τη χαρά, κρίμα είναι. Στο κάτω-κάτω με θαύμασε, δεν μ' έβρισε, σκέφτηκε κι ένα πλατύ χαμόγελο ικανοποίησης ζωγραφίστηκε στα χείλη της. «Ευχαριστώ, καλή μου! Ήρθε το ραντεβού μου;»

«Μάλιστα. Σας περιμένει στο σαλόνι».

«Έρχομαι σε πέντε λεπτά».

Κοιτάχτηκε ξανά στον καθρέφτη, λίγο πριν βγει από το δωμάτιο. Χμ, σαν να 'χει δίκιο η προϊσταμένη. Θα το καθιερώσω. Τις Κυριακές οι ρόμπες τέλος! Τι θα τα κάνω τόσα ραμμένα φορέματα; Μπαούλο στον άλλο κόσμο δεν δέχονται.

Τα μάτια της την έκοψαν από απόσταση. Η Ελπίδα στεκόταν λίγο διαγώνια. Μια φευγαλέα ματιά ήταν αρκετή, ώστε να περιεργαστεί τη φιγούρα της νεαρής γυναίκας. Το βλέμμα της πλανιόταν στον πίνακα του τοίχου. Έτσι όπως τον κοίταζε, της έδινε την εντύπωση ότι κάτι έψαχνε μέσα στα ανταριασμένα κύματα που είχε για θέμα του. Τα μαλλιά της χύνονταν ίσα με τους ώμους. Μελιά, με ξανθές ανταύγειες, όπως τα στάχια, που αγκαλιάζει ο ήλιος στο θέρος. Τα ρούχα της, ένα μαύρο σακάκι κι ένα παντελόνι στο ίδιο χρώμα, κολάκευαν το καλλίγραμμο κορμί της. Σειρά είχαν τα χαρακτηριστικά του προσώπου και κυρίως τα μάτια. Εκεί κρίνονται όλα, στον καθρέφτη της ψυχής. Η Ελπίδα πλησίασε λίγο ακό-

μα. Ξερόβηξε όσο πιο ευγενικά μπορούσε. Η νεαρή γυναίκα γύρισε το κορμί της. Το μεγάλο, γλυκό της χαμόγελο και τα έντονα λακκάκια στα ελαφρώς μακιγιαρισμένα της μάγουλα ακινητοποίησαν την Ελπίδα. Ένωσε σύγκρου να εισχωρεί στις φλέβες της και το αίμα της να παγώνει. Έσφιξε τη χειρολαβή του μπαστουνιού της. Εκείνα τα λακκάκια, που έσκασαν στα μάγουλα της Μυρτώ, τη γύρισαν αστραπιαία σε δύσκολα χρόνια. Αυθόρμητα, άνοιξε τα τρεμάμενα χέρια της και την έκλεισε σφιχτά στην αγκαλιά της.

Η κοπέλα κατάλαβε το παραπάτημά της, τη συγκίνησή της, μα όχι τον λόγο. Με προσοχή, τη βοήθησε να καθίσει στον καναπέ που βρισκόταν πιο δίπλα. Η προϊσταμένη, που εκείνη την ώρα περνούσε από τον χώρο της υποδοχής, αντιλήφθηκε την κατάσταση. Ειδοποίησε μία νοσοκόμα να της φέρει ένα ποτήρι με νερό. Το προσέφερε στην Ελπίδα, που με βιάση αφέθηκε στη δροσιά του. Τα μέσα της, που ένιωσε ότι είχαν πάρει φωτιά, σιγά-σιγά άρχισαν να ηρεμούν.

Τη Μυρτώ την έβαλε αμέσως στην καρδιά της. Της ζήτησε να καθίσει δίπλα της. Όση ώρα η Ελπίδα κοίταζε τα μάτια της γυναίκας που είχε αντίκρου της, στο μυαλό της ξύπνησαν μνήμες. Μπερδεμένες μεν, αλλά υπήρχε αυτό το απροσδιόριστο «κάτι» που πλανιόταν μέσα της. Δεν ήταν μόνο το χαμόγελό της, ήταν κάτι βαθύτερο.

«Πώς νιώθετε, κυρία Ανδρέου;»

Η χροιά της φωνής της έκρυβε τρυφερότητα. Η

Ελπίδα για ακόμη μια φορά ένιωθε την ανάγκη να την κλείσει στην αγκαλιά της, μα δίστασε. Της έπιασε τα χέρια.

«Είμαι καλά, παιδί μου, μην ανησυχείς. Συγγνώμη για την αυθόρμητη συμπεριφορά μου, αλλά εμείς οι μεγάλοι άνθρωποι...» Έπρεπε με κάποιο τρόπο να δικαιολογήσει τη συγκίνησή της. Δεν πρόλαβε να αποσώσει την πρόταση και πήρε αμέσως την απάντηση.

«Σας παρακαλώ, κυρία Ανδρέου, ούτε να το σκέφτεστε! Δεν χρειάζεται ν' απολογείστε για κάτι τόσο όμορφο που νιώθετε και το εξωτερικεύετε. Άλλωστε, ο άνθρωπος κάποια στιγμή στη ζωή του, έστω κι αν είναι μία φορά, την αγκαλιά θα την αποζητήσει. Είναι εσωτερική μας ανάγκη».

Όσο μιλούσε η νεαρή γυναίκα, η Ελπίδα δεν μπορούσε να ξεκολλήσει το βλέμμα της από εκείνη και συγκέντρωνε όλες τις δυνάμεις της, να την ακούσει προσεκτικά.

«Μήπως ν' αφήσουμε τον πληθυντικό και να μιλάμε στον απλό ενικό; Άλλωστε, είμαστε και κοντά στην ηλικία. Εγώ θα κατέβω. Εσύ καλά είσ' εκεί», χωράτεψε λίγο, για να την κάνει να νιώσει πιο άνετα. Ή μήπως, τελικά, το έκανε για την ίδια;

Σαν άκουσε το γάργαρο γέλιο της, η καρδιά της κόντεψε να πεταχτεί έξω από το στήθος. Οι σφυγμοί της ανέβηκαν επικίνδυνα. Η αναπνοή της δυσκόλεψε. Σφυριά χτυπούσαν τους κροτάφους της. Ένα μούδιασμα παρέλυσε το κορμί της. Παγωμένος ο

ιδρώτας που κύλησε στη ραχοκοκαλιά της. Ο κρότος ενός όπλου σφάλισε τα βλέφαρα...

Ομίχλη σκέπασε τα μάτια της. Γύρω απ' το κρεβάτι της σκιές. Τα λόγια τους μπερδεμένα έφταναν στ' αυτιά της. *Κοίτα να δεις που πέθανα και κάνουν συμβούλιο Άγγελοι και Δαίμονες!* Μια απ' τις σκιές την πλησίασε. Ψηλή, γεροδεμένη. *Για τον Άγιο Πέτρο θα πρόκειται*, σκέφτηκε και προσπάθησε να κουνήσει το κεφάλι της. Το ένωσε βαρύ, σαν κούτσουρο.

«Πώς αισθάνεστε;» τη ρώτησε ο «Άγιος».

«Καλά», ψέλλισε με δυσκολία. Ένωσε ένα ανεπαίσθητο χάδι στον ώμο.

«Μπράβο, κυρία Ελπίδα, τα καταφέρατε!»

Πολύ ενθουσιασμένος ο Άγιος! Φαντάσου τι ζόρι τράβηξαν, μέχρι να βγει η ψυχή μου! Μάλλον τη δική τους έβγαλα.

«Χρειάζεστε ξεκούραση. Θα περάσω το απόγευμα πάλι».

Έχουν κι εδώ ωράρια; Τώρα, θα μου πείτε, τόσες ψυχές κάθε μέρα απ' όλη την οικουμένη, δεν είναι εύκολο να μπούνε σε σειρά. Ένωσε τα μάτια της να κλείνουν βαριά. Μια ζαλάδα τη γυρόφερνε. Την τράβηξε ο Μορφέας και την πήρε βαθιά στο υποσυνείδητο. Η Ελπίδα ακολούθησε τη διαδρομή μαζί του. Έφτασε σε ένα τούνελ. Το δυνατό φως από την άλλη μεριά την καλούσε κοντά του. Η φορεσιά της, λευκό σεντόνι, μακρύ. Περπατούσε αργά και ξυπό-

λυτη. Φτάνοντας αρκετά κοντά στο φως, ένιωσε να τη ρουφάει η δίνη. Αφέθηκε. Είχε περιέργεια να δει πού θα την οδηγούσε. Αυτό που αντίκρισε ήταν ασύλληπτο. Θάλασσα κι ουρανός, σαν ένα. Απόλυτη γαλήνη. Από το σημείο που βρισκόταν διέκρινε πολλά φαναράκια στο βάθος. Κάποια μοναχικά και κάποια άλλα παρατεταγμένα σχημάτιζαν έναν κύκλο. Όσο πλησίαζε κοντά τους, τα φαναράκια μετατρέπονταν σε μικρές φλόγες. Κάτι σαν αέρας στροβιλίστηκε γύρω της. Καθόλου δεν την κυρίευσε ο φόβος. Αντίθετα, ένιωσε απελπιστικά ήρεμη, όπως ποτέ άλλοτε στη ζωή της. Η σκιά που στάθηκε δίπλα της τής άπλωσε το χέρι κι εκείνη την ακολούθησε.

«Πού βρίσκομαι;» τόλμησε να ρωτήσει.

«Εδώ που καταλήγουν οι ψυχές», της απάντησε η σκιά. Τα πέλματά τους δεν άγγιζαν τη γη.

«Εκείνες γιατί βρίσκονται σε κύκλο και κάποιες άλλες είναι μοναχικές;» Η Ελπίδα έκανε σαν παιδί που ρωτά το κάθε τι, για να μαθαίνει.

«Στον κύκλο είναι οι καλές ψυχές που συνεδριάζουν. Όταν κάποιος συγγενής μιας ψυχής κάτω στη γη χρειάζεται βοήθεια, μαζεύονται ψάχνοντας να βρούνε λύση. Οι ψυχές δεν γνωρίζονται μεταξύ τους. Όσο για τις μοναχικές, μην απορείς. Εκείνες είναι εξόριστες... Εκείνες που στη γη έκαναν τα πιο αποτρόπαια εγκλήματα σε όλη την ανθρωπότητα. Ειδικά στους πολέμους. Μέχρι ν' αποφασιστεί η τιμωρία τους, εκεί θα βρίσκονται».

Κρύος ιδρώτας και τρέμουλο κατέκλυσαν το κορμί της. *Αχ, και να 'ξερες, σκιά μου!*

«Η βόλτα μας τελείωσε. Έλα να σε γυρίσω πίσω».

«Συγγνώμη, γυρίζουν πίσω οι νεκροί;»

«Ελπίδα, είσαι ακόμα εν ζωή. Δεν ήρθε η ώρα σου. Έχεις πολλά ακόμα να διηγηθείς από το πέρασμά σου στη Γη. Έλα, ίσα που προλαβαίνουμε. Η πύλη θα κλείσει».

«Δεν θέλω να φύγω, άφησέ με!» φώναζε και τραβιόταν.

Για μια στιγμή η Ελπίδα ξέφυγε της σκιάς. Έτρεξε πάλι προς το φως. Τούτη τη φορά τής φάνηκε σαν πέταγμα. Δεν πρόλαβε...

Όταν ξύπνησε, κατάλαβε ότι την είχαν μεταφέρει στο νοσοκομείο. Η όρασή της βρισκόταν σε καλύτερη κατάσταση, μα για ακόμη μια φορά, αγκιστρωμένη -πού αλλού;- στο ταβάνι. Έπιασε τον εαυτό της να μονολογεί, κοιτάζοντας, όπως πάντα, το λευκό του. Ούτε καν θυμόταν τι έλεγε. Αργότερα, ο γιατρός τής εξήγησε πως λόγω του εγκεφαλικού που είχε υποστεί -και το οποίο, ευτυχώς, δεν της άφησε καμία βλάβη- είχε έντονες παραισθήσεις. Τα δύο εικοσιτετράωρα που θεωρούνταν επικίνδυνα, είχαν ήδη περάσει, οπότε δεν συνέτρεχε κανένας λόγος ανησυχίας. Άλλωστε, το οξυγόνο που έنيωθε στα ρουθούνια της κι ο ορός στη δεξιά της φλέβα, ομολογούσαν τα όσα της είχε αναφέρει λίγο πριν ο νευρολόγος.

Κάθε μέρα που περνούσε η Ελπίδα ένιωθε καλύτερα. Στο πλευρό της από την πρώτη στιγμή, η επιστήθια φίλη της, η Αθνούλα.

«Μας τρόμαξες, παλιοκόριτσο!»

Την ώρα που έπαιρνε το φιλί της φίλης της, το δάκρυ της ζεστό χάιδεψε το μάγουλό της. Πόση ανάγκη την είχε εκείνη τη στιγμή! Η Αθνούλα σήκωσε τον δίσκο από το μεσαίο ράφι του κομοδίνου.

«Έφεραν το φαγητό, πριν που κοιμόσουν. Έλα να σε ταΐσω».

Η Αθνούλα δεν σήκωνε αντιρρήσεις. Ειδικά στο φαγητό. Το κατοχικό σύνδρομο το υιοθετήσανε πολλοί άνθρωποι. Αυτή όμως ξεπερνούσε την υπερβολή. Το μόνο που κατάφερε η Ελπίδα να φάει, κι αυτό με το ζόρι, ήταν το ζελέ φράουλα. Η νεροβρασμένη δήθεν κοτόσουπα όπως ήρθε, έτσι κι επεστράφη. Την ήξερε καλά τη φίλη της. Δεν ήταν η ανησυχία για το φαγητό. Περίμενε ν' ανακτήσει δυνάμεις, για να μάθει τι ακριβώς είχε συμβεί, πριν εισαχθεί στο νοσοκομείο. Το διάβαζε στα μάτια της. Πόση αγάπη ένιωθε η Ελπίδα για τα θαλασσινά μάτια της μοναδικής της φιλενάδας! Οι κινήσεις της νευρικές, σαν της μέλισσας, όταν γυρεύει το νέκταρ. Κυριολεκτικά σβούρα. Παθολογικά προβλήματα σοβαρά δεν είχε. Τα συνηθισμένα της ηλικίας ή έτσι τουλάχιστον έλεγε της φίλης της. Η Ελπίδα λάτρευε το ταπεραμέντο της, την οξυδέρκειά της, το σπιρτόζικο πνεύμα της. Είχε μεγάλη αίσθηση του χιούμορ. Δήλωνε, πάντα, ένα εβδομήντα στο

ύψος, κι ας ήταν δέκα πόντους κοντύτερη. Τώρα τελευταία, δε, είχε μαζέψει πολύ. «Κοντή μεν, με κορμί φιδίσιο δε», όπως αυτοσαρκαζόταν. Η Ελπίδα χαμόγελασε, σαν σκέφτηκε τα λόγια της. Μα γρήγορα το χαμόγελο έσβησε από τα χείλη της, σαν η μνήμη τής θύμισε ένα άλλο χαμόγελο, που χρόνια πριν του στέρησε τη ζωή. Από τότε η ψυχή της δεν είχε αναπαμό.

ΤΑ ΛΟΓΙΑ ΠΟΥ ΣΚΕΠΑΣΕ Η ΣΙΩΠΗ

Λένε ότι η ζωή χαράζει επάνω στα κιτάπια της τη διαδρομή που ο καθένας θα ακολουθήσει. Όμως, τι γίνεται, όταν ένα καλά κρυμμένο μυστικό αποκαλύπτεται λίγο πριν το τέλος; Η Μυρτώ, μία νεαρή δημοσιογράφος, με αφορμή την επέτειο του 1940, έρχεται αντιμέτωπη με τα γεγονότα στα πενήντα χρόνια της Κατοχής και του Εμφυλίου, που έζησε η ηλικιωμένη Ελπίδα.

Μπορεί να έχουν περάσει σχεδόν εξήντα χρόνια, μα οι θύμψες, αγκάθια γεμάτα δηλητήριο, βρίσκονται καρφωμένες στην ψυχή της. Η Ελπίδα, μια γυναίκα που τίποτα δεν της χαρίστηκε, αναγκάζεται να ζήσει ξανά τα αιχμηρά σημεία της ζωής της... Τότε που ζούσε σαν φυλακισμένη κάτω από το άγρυπνο βλέμμα της Ελπινίκης, την κόλαση του πολέμου και την επίταξη του αρχοντικού τους από τους Γερμανούς. Αλλά και τότε που για πρώτη φορά αντίκρισε τα μάτια του... μέχρι και τη στιγμή που πάτησε την σκανδάλη.

Μυστικά, θάθη και ένα άδικο που χρόνια τη στοιχειώνουν, έρχονται στο φως. Άραγε, ποιοι είναι οι πραγματικοί ένοχοι που της στέρησαν τη ζωή;

ΕΛ0084
ISBN 978-618-5713-52-2

9 786185 713522

